

**INSPECTORATUL ȘCOLAR AL JUDEȚULUI ALBA**

**ȘCOALA GIMNAZIALA "DR. PETRU ȘPAN" LUPȘA**

**Str. Principală, nr. 5, cod .517410**

**Loc. Lupșa, jud. Alba**

**tel. 0258 769 107 email: [sc\\_lupsa@yahoo.com](mailto:sc_lupsa@yahoo.com)**



**CENTRUL DE DOCUMENTARE ȘI INFORMARE**

**” O POARTĂ SPRE UNIVERS ”**



**REVISTĂ: SEMESTRIALĂ**

**AN APARIȚIE: 2017**

**NR: 2.**

**TIPUL REVISTEI: PEDAGOGICĂ-CULTURALĂ-EDUCATIVĂ**

**ISSN 2559-5326**

**ISSN-L 2559-5326**



**ECHIPA DE REDACTIE:**

**REDACTOR ȘEF: PROFESOR DOCUMENTARIST DUP VANESA ARUNA**

**TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:**

**PROFESOR DOCUMENTARIST: DUP VANESA ARUNA**

**COLABORATORI INTERNI:**

**ELEVII CERCULUI DE CREAȚIE LITERARĂ : „JURNALIȘTI DE POVESTE,,**

**ELEVII CERCULUI DE PICTURĂ/DESEN ./ORIGAMI .**

**ELEVII CERCULUI DE GRAFICĂ.**

**ELEVII CERCULUI: DE DESIGN VESTIMENTAR**

**ELEVII CERCULUI DE TEATRU**

**ELEVII CERCULUI DE EDUCAȚIE PENTRU CETĂȚENIE DEMOCRATICĂ**

**ELEVII CERCULUI DE FOTO-CINECLUB**

**ELEVII CERCULUI DE MODELAJ**

# CUPRINS

## ***I.INTERVIURI REALE ȘI IMAGINARE***

***1.INTERVIU CU REPORTERUL DAN UDREA***

***2.INTERVIU IMAGINAR CU HANS CHRISTIAN ANDERSEN***

## ***II. ZIUA ROMÂNIEI -1 DECEMBRIE***

***1. ZIUA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI***

***2. CITATE PATRIOTICE***

## ***III.OBICEIURI ȘI TRADIȚII DE CRĂCIUN***

***1. TRADIȚII DE CRĂCIUN ÎN LUME***

***2.OBICEIURI ȘI TRADIȚII DE IARNĂ DIN ȚARA NOASTRĂ***

## ***IV.TEATRU***

***1.O POVESTE DE CRĂCIUN***

## ***V.ORAȘE ȘI CIVILIZAȚII ASCUNSE.***

***1.ANTLANTIDA***

## ***VI.EXPOZIȚII TEMATICE – COLAJE ,CREAȚII ALE ELEVILOR.***

## INTERVIU CU UN JURNALIST PROFESIONIST

*În jurnalism, ca și în viață, trebuie să nu-ți pierzi...capul! Un dialog mai altfel despre meseria de jurnalist, un dialog neconvențional, cu Dan Udrea proprietarul site-ului Alba - Sport .ro . o poveste din care cu siguranță cei care vor dori să îmbrățișeze această meserie, îl puteți savura în rândurile care urmează*

**REPORTER :CAPĂU DENISA CLASA A V A**



**DAN UDREA (STĂNGA)CU DAN HENEGARA (DREAPTA)-MECI AIUD**

**REPORTER** *Care ar fi primele sfaturi pe care un elev interesat de jurnalism ar trebui să le primească de la tine (n.a. interlocutorul meu a ținut morțiș să vorbim liber, fără etichetă, fără acel limbaj de lemn care, câteodată, ne omoară, la figurat vorbind)?*

**DAN UDREA** *Păi, ar trebui să fie “pasionat” de ceea ce se întâmplă în jurul lui. Subiecte sunt cu duiumul, nu trebuie decât să știe unde, când și despre ce vrei să scrii. Trebuie mai mereu să stai în joc de gleznă, să ai bagajul pregătit, carnetel, pix, laptop, telefon, și să pleci la luptă.*

**REPORTER** *Cum se realizează un reportaj profesionist? Care sunt etapele care trebuie parcurse, ce întrebări se pun și care trebuie să fie atitudinea reporterului în acest caz?*

**DAN UDREA** *Primul lucru, esențial de altfel, este prezența și bineînțeles familiarizarea din timp cu subiectul care urmează a fi abordat. Te documentezi în prealabil, trebuie neapărat să știi despre ce este vorba în...propoziție pentru a nu întreba, de exemplu, despre sport dacă tu urmează să scrii despre cultură...Apoi, se trece la munca propriu zisă, cu întrebări pertinente despre ceea ce vei publica ulterior. Trei surse sunt necesare întotdeauna pentru a scrie corect despre ceva. Atitudinea? Niciodată nu trebuie să dai impresia că știi foarte mult despre subiectul abordat, prin întrebările pe care le adresezi îi aduci pe cei intervievați pe...strada ta. Respectul față de cel cu care vorbești este un alt lucru extrem de important pentru un jurnalist. Nu cu nasul pe sus, nu cu atitudine dominantă se face jurnalism!*

**REPORTER** *Spune-mi o întâmplare plăcută și una neplăcută după 20 de ani petrecuți în această meserie!*

**DAN UDREA** *Întâmplările de care-mi aduc cu bucurie aminte sunt nenumărate, începând cu meciurile Unirii Alba Iulia în Liga 1, cu meciurile Naționalei, cu...toate activitățile sportive la care am participat, deci îmi este greu să spun despre o întâmplare anume. Neplăcute? Am avut puține, poate doar atunci când am uitat camera foto într-un taxi și nimeni nu mi-a înapoiat-o. Până în ziua de astăzi. Cred că episodul Bosnia din anul 2011. Am plecat spre Sarajevo, locul unde se juca partida dintre Bosnia-Herțegovina și România, la Zenica mai exact iar aproape de intrarea în Bosnia-Herțegovina mașina s-a stricat. În toiul nopții am apelat la o platformă, care m-a cam golit de bani, și într-un final am ajuns, era 4 dimineața, la Sarajevo. Acolo unde Dumnezeu mi l-a scos în cale pe ofițerul de poliție Belmin Muharemovic, un om excepțional, care ne-a ajutat cu tot ceea ce a fost necesar pentru a repara mașina și a ajunge în timp util la meci. De atunci am rămas prieteni, pentru că nu este puțin lucru ca într-o țară străină cineva să te ajute să ieși dintr-o astfel de situație.*

*..De-asta zic...trebuie să fi mereu cu capul pe umeri...*

**REPORTER** *Cum ai descrie meseria de jurnalist și care este mesajul pe care-l transmiți noii generații vizavi de acest job?*

**DAN UDREA** *O meserie solicitantă, dar foarte, foarte frumoasă. Ești tot timpul în contact cu diferite persoane, un lucru care te căleşte, poți socializa cu fel și fel de oameni, ce mai, este spectaculos. Un mesaj? Fă ceea ce-ți place, iar dacă-ți place jurnalismul o să ai numai de câștigat. Și aici nu mă refer neapărat la bani.*



## **INTERVIU IMAGINAR CU HANS CHRISTIAN ANDERSEN**

**REPORTER :MORAR TAJA**

**CLASA A VA .**

**ȘCOALA GIMNAZIALĂ LUPȘA**

**PROFESOR COORDONATOR:DUP VANESA ARUNA**

**BIBLIOGRAFIE ”:POVESTEA VIEȚII MELE” - HANS CHRISTIAN ANDERSEN**

**REPORTER:***Mă numesc MORAR TAJA ,sunt din comuna Lupșa ,Județul Alba ,elevă a ”Școlii Gimnaziale Petru Șpan ”Lupșa și doresc să vă iau un interviu intitulat ”Povestea vieții mele”.Sunteți de acord?*

**ANDERSEN:***Bineînțeles ,dragă copilă, chiar îmi face plăcere.*

**REPORTER:***Îmi puteți spune câteva date despre nașterea dumneavoastră precum și momente de neuitat pe care le-ați trăit.*

**ANDERSEN:***Viața mea e o poveste frumoasă.....*

*Povestea vieții mele va arăta ceea ce mi-a arătat și mie –că există o soartă pentru fiecare!*

*În 1805 ,trăia la Odesa ,într-o modestă cămăruță ,o pereche de tineri căsătoriți ,care se iubeau tare mult.*

*În viața celor doi în data de 2 aprilie 1805,și-a făcut apariția o a treia persoană ,adică eu :Hans Christian Andersen.*

*Eram un copil gălăgios ,motiv pentru care la botez preotul a spus :”Vai cum mai plânge țâncul asta!Parc-ar fi o mătă””,motiv pentru care mama a avut multă vreme pică pe pastor.*

*Tata care îmi citea zicea mai în glumă ,mai în serios ”Ori dormi ,ori ascuți liniștit”*

*Nașul meu, un sărman emigrant francez, care se numea Gomard spunea "Cu cât acest copil va plânge mai tare acum, cu atât va cânta mai frumos cândva!"*

*Copil singur la părinți, am fost foarte răsfățat. Eu eram marea lor pasiune.*

*Una dintre cele mai vii amintiri ale copilăriei mele e o sărbătoare de familie petrecută la închisoarea Odesa, la invitația paznicului închisorii.*

*Pentru mine închisoarea din Odesa era peștera misterioasă a tuturor poveștilor cu hoți și cu bandiți.*

*Un alt eveniment despre care păstrez o amintire foarte vie este șederea spaniolilor în Fionia (1808). Danemarca trecuse de partea lui Napoleon, căruia Suedia îi declarase război.*

*În 1811-aveam pe atunci 6 ani apăru faimoasa cometă: După mama mea urmau să se abată cataclisme teribile, ba chiar și sfârșitul lumii.*

**REPORTER:** *Cum erai la școală?*

**ANDERSEN:** *La școală nu mă amestecam în jocurile colegilor mei și nici prietenii nu prea aveam. Acasă, tata îmi meșterea destule jucării ca să am cu ce mă îndelețnicii. Eram un copil ciudat și visător, mă apuca uneori cheful să trec pe stradă cu ochii pe jumătate închiși, ceea ce îi făcea pe unii oameni să spună că am vederea slabă.*

**REPORTER:** *Ce transmiteți cititorilor revistei noastre la finalul acestui interviu?*

**ANDERSEN:** *Cei mai de seamă oameni din vremea mea m-au primit bine și credința mea în semenii mei nu mi-a fost înșelată: Zilele de tristețe și de necaz poartă întotdeauna în ele un grăunte al bucuriei. Fiecare nedreptate pe care am îndurat-o, fiecare mână dușmănoasă, care a vrut să mă abată din calea mea, mi-a adus un bine. În drumul nostru spre perfecțiune, amărăciunea și durerea pălesc, singură frumusețea rămâne. Ea e ca un curcubeu care se arcuriește pe deasupra norilor întunecați!*

*Bine ar fi ca oamenii să fie îngăduitori. Mărturisirea unei vieți are pentru cel drept puterea unui lucru sfânt.*

## Ziua națională a României - BUSTAN NICOLETA-CLASA A V A



Intrarea Regimentului 16 Dorobanți „Fălticeni” în Cluj, 1918

**Ziua națională a României** a fost între 1866-1947 ziua de 10 mai, apoi, între 1948-1989, ziua de 23 august. Prin legea nr. 10 din 31 iulie 1990, promulgată de președintele Ion Iliescu și publicată în Monitorul Oficial nr. 95 din 1 august 1990, ziua de 1 decembrie a fost adoptată ca zi națională și sărbătoare publică în România. Această prevedere a fost reluată de Constitutia României din 1991, articolul 12, alineatul 2. Opoziția anticomunistă din România a pledat în 1990 pentru adoptarea zilei de 22 decembrie drept sărbătoare națională, fapt consemnat în stenogramele dezbaterilor parlamentare.



Carol I al României

Prințul Carol de Hohenzollern-Sigmaringen a depus în ziua de 10 mai 1866 jurământul în fața adunării reprezentative a Principatelor Române Unite. În amintirea acestui eveniment, la 10 mai 1877, tot el a proclamat în fața parlamentului independența de stat a României. În data de 14 martie/26 martie 1881 camerele reunite ale parlamentului au votat transformarea țării din principat în Regatul României. Pentru a marca evenimentul, ziua națională sărbătorită pe 10 mai 1881 a fost una din cele mai spectaculoase serbări din istoria României.





Emisiune poștală

„15 ani de la Eliberare”

După abdicarea forțată a regelui [Mihai I](#) în data de [30 decembrie 1947](#), Camera Deputaților a adoptat legea nr. 363 din 1947, prin care a proclamat [Republica Populară Română](#). Ziua de [23 august](#) a fost adoptată drept sărbătoare de stat, sub numele de **ziua insurecției armate antifasciste, începutul revoluției populare în România**, cu referire la întoarcerea armelor împotriva [Germaniei naziste](#) și arestarea guvernului condus de [Ion Antonescu](#) în anul [1944](#).

În anul [1990](#), după [revoluția anticomunistă din 1989](#), parlamentul dominat de [FSN](#) a refuzat propunerea venită din partea opoziției, de a adopta ziua de [22 decembrie](#) drept sărbătoare națională a României. Pe fondul [confruntărilor interetnice de la Târgu Mures](#) din martie 1990 și a [mineriadei din 13-15 iunie 1990](#), Parlamentul României a adoptat la [31 iulie 1990](#) legea nr. 10 din 1990, prin care a fost abrogată Hotărârea Consiliului de Miniștri nr. 903 din 18 august 1949 privind declararea zilei de 23 august ca sărbătoare națională și a proclamat în locul ei ziua de [1 decembrie](#) drept sărbătoare națională. Legea 10 din 1990 nu precizează semnificația sau motivul alegerii zilei de 1 decembrie drept zi națională a României.

Legea adoptată în 1990 de parlamentul dominat de [FSN](#) și promulgată de [Ion Iliescu](#) a avut în vedere pe de o parte combaterea simpatiilor legate de tradiția monarhică a României, cu sărbătoarea națională istorică pe [10 mai](#), dar și contracararea solicitării opoziției anticomuniste, de adoptare a zilei de [22 decembrie](#) drept sărbătoare națională.

Alegerea zilei de [1 decembrie](#), deși neexplicit, a făcut trimitere la [unirea Transilvaniei, Banatului, Crișanei și Maramuresului cu România](#) în [1918](#), respectiv la [Proclamația de la Alba Iulia](#), care a avut loc la [1 decembrie 1918](#). Alegerea acestei zile ca sărbătoare națională a României a fost văzută drept un afront adus [minorității maghiare din România](#), pentru care ziua de 1 decembrie a însemnat o pierdere politică. Prima zi națională de 1 decembrie, ale cărei festivități centrale s-au desfășurat în [1990](#) la [Alba Iulia](#), a fost marcată de polarizare politică, discursul lui [Corneliu Coposu](#), liderul de atunci a obiectivei anticomuniste, fiind întrerupt în mai multe rânduri de huiduieli.<sup>[6]</sup> [Petre Roman](#), primul ministru de atunci, s-a arătat încântat de întreruperea repetată a discursului liderului opoziției, ceea ce l-a făcut pe președintele Ion Iliescu să-i dea un semn cu mâna pentru ca să înceteze, gest filmat și difuzat pe larg de mass media.

Istoricul [Neagu Djuvara](#) a arătat într-un interviu acordat [TVR](#) în anul [2011](#) că alegerea zilei de 1 decembrie de către regimul [Iliescu](#) a fost una conjuncturală, explicând că la 1 decembrie 1918 a avut loc doar unirea [Transilvaniei](#) și a [Banatului](#) cu România, pe când celelalte provincii istorice, respectiv [Basarabia](#) și [Bucovina](#), au fost unite la date diferite.

CITATE PATRIOTICE  
COSMA ADRIANA -CLASA A V A



“Mai presus de tihna noastră stă datoria sfântă de a apăra ființa și neatârnamarea țării noastre” - Ștefan cel Mare

“Eu mor pentru națiune!” - Horea

“Unicul dor al vieții mele e să-mi văd națiunea mea fericită, pentru care după puteri am și lucrat până acuma.” - Avram Iancu

“Să știe dar tiranii că nu vor mai putea pune granița între români și români” - Constantin Romanu

“Ne vom salva doar revenind la românism și realizând reîntregirea neamului românesc” - Gheorghe Ghimpu

“Eu, fraților, sunt român și, ca român, mă simt fericite de a muri pentru țara mea” - Gheorghe Magheru

“Dacă visul unora a fost ori este să ajungă în Cosmos, eu viața

„Întreagă am visat să trec Prutul!” Grigore Vieru

"Patriotismul nu este numai iubirea pământului în care te-ai născut ci, mai ales, iubirea trecutului, fără de care nu există iubire de țară." M. Eminescu

„Noi, românii, suntem o lume în care, dacă nu se face ori nu se gândește prea mult, ne putem mândri că cel puțin se discută foarte mult.“ - I.L. Caragiale,

„Sunt conștient că sunt român de când bunicul meu s-a supărat că vorbeam prea mult în franțuzește. Așa că am luat măsuri. Am cumpărat o carte cu poeziile lui Eminescu și am cărat-o cu mine peste tot, inclusiv în cei 22 de ani de ședere în Africa! Peste granițe, i-am avut alături pe Eminescu și Biblia, șlefuită de Gala Galaction.“ - Neagu Djuvara

„România e un stat tânăr și e animat de un soi de energie care ne face, pe cei mai mulți dintre noi, să ne comportăm ca niște adolescenți. Cel mai frumos lucru la România rămâne România.“ - Cristi Puiu, regizor

„Românii au un fel de a fi nefericit, cuplat cu bucuria. Euforia naufragiului.“ - Andrei Pleșu.

"Iubita mea se cheamă România!" - George Călinescu

"România este patria mea, restul sunt doar țări." - Octavian Paler

"Patria nu este numai pământul din care scoatem rente. Patria o face și limba și istoria, și religia și tradițiile. A da cu piciorul în toate acestea, este a se lepăda cineva de patria sa. Precum un părinte nu are dreptul a-și lăsa copilul fără instrucție, cu mai mare cuvânt el nu are dreptul de a-i da o educație antinațională, care face dintr-însul un element înstrăinat de țară." - Spiru Haret

## **Tradiții de Crăciun în lume!**

### **GOMBOȘ RAREȘ -CLASA A V A**



*Sărbătoarea Nașterii Domnului și Moș Crăciun au adunat pe meridianele Planetei diverse obiceiuri și tradiții, dar și denumiri diferite: spre exemplu, finlandezii îl au pe 'Joulupukki', care ar veni din ținutul 'Korvatunturi', tărâm care are forma unei urechi despre care se spune că ar fi urechea cu care Moșul ascultă să afle dacă sunt cumiți copiii.*

### **Pe continentul european**

*În Germania, "Christklots" reprezintă obiceiul de a arde un butuc toată noaptea de Crăciun, care, conform tradiției, se crede că ar apăra casa de hoți și de nenorociri tot restul anului. În întreaga Germanie, Adventul este perioada anului cea mai plină de atmosferă până în Ajunul Crăciunului, în 24 decembrie, zi în care creștinii sărbătoresc nașterea lui Iisus. Ajunul Crăciunului este cea mai importantă zi de sărbătoare. În ziua de ajun, familia se adună pentru cină și pentru a merge împreună la biserică la Mesa din noaptea de Crăciun. Tradiția împodobirii bradului a început în Germania (se pare că primii creștini care au adus brazi împodobiți în casele lor au fost nemții, în secolul al XVI-lea). Mai târziu, împodobirea acestora a devenit un obicei și în alte țări. În 1890, deja erau importate din Germania ornamente pentru pomii de Crăciun.*

*În Elveția, butucul este cunoscut sub numele de "Bouche de Noel". "Samichlaus" (Moș Crăciun) are întotdeauna sarcina grea de a aduce și pomul de Crăciun în casele elvețienilor. Acest obicei se păstrează încă din 1775. O altă tradiție a elvețienilor este "Parada ridichilor*

*luminate", obicei preluat de la mexicani. Copiii ajutați de părinți se înarmează cu ustensile specializate și scobesc cu mare grijă câte o ridiche mare de lună, alb-violet, pe care apoi o împodobesc cu diferite creștături și forme. Similar cu dovleacul de Halloween, în ridichea împodobită micuții elvețieni pun o lumânare și poartă ridichea ca pe o făclie ori o agață ca pe un lampion.*

*În Anglia, butucul care se arde în noaptea de Crăciun este denumit "Yule log". În fiecare dintre cele patru duminici dinainte de nașterea lui Iisus se aprinde o lumânare, așezată într-o cutie. Au loc procesiuni reprezentându-i pe cei trei magi și nașterea lui Hristos. În 1814, printul Albert, soțul reginei Victoria, a împodobit un brad la castelul Windsor folosind dulciuri, lumânări și fructe. Evident, familiile de aristocrați i-au urmat exemplul, folosind ornamente din ce în ce mai extravagante: păpuși, mobilă în miniatură, micuțe instrumente muzicale, bijuterii, arme jucărie. Copiii din Anglia nu își primesc cadoul în data de 24 decembrie, ci în 25. Una dintre tradiții este ca elevii să monteze în școli sau în biserici piese despre nașterea Mântuitorului. În vechime se foloseau animale vii pentru redarea atmosferei, însă în prezent se preferă costumele. Un alt obicei vechi este și acela de a atârna ciorapi de șemineu în așteptarea cadourilor, vâsc în casă și crenguțe de brad în jurul casei. Anticii druizi credeau că vâscul posedă puteri magice și că aduce noroc și prosperitate, alungând spiritele rele. Faimoasa și tipică budincă englezească era numită "hackin", de la ingrediente. În secolul XVII, budinca de prune era pregătită chiar în dimineața de Crăciun și era stropită cu brandy și flambată la servire. Tot tradiției Crăciunului englezesc îi aparține și pacheșelul surpriză numit "cracker", care este împărțit la servirea budincii de Crăciun.*

*În Italia, Crăciunul începe cu opt zile înainte și este cunoscut sub denumirea de "Novena". Copiii merg din casă în casă să recite poezii și să cânte, însă darurile le primesc de-abia pe 6 ianuarie. Conform tradiției, cadourile sunt aduse de o vrăjitoare urâtă, dar bună, numită Befana. Călare pe mătura ei, ea verifică atentă cine a fost cuminte și cine nu, se strecoară pe hornuri și lasă cadourile lângă bradul împodobit. În multe biserici sunt expuse iesle cu pruncul Iisus și magi în mărime naturală. Un punct de atracție îl constituie Irozii - un teatru*

popular cu scene, care, pe lângă Irod, prezintă un moș cu barbă lungă, cu cojocul întors, reprezentând bufonul romanilor, și o piaiță cu clopoței la picioare, care poartă un băț năzdrăvan, în amintirea saltimbancilor chemați cu prilejul unor astfel de manifestări.

În Austria, cete de copii străbat străzile colindând pe la ferestre. Piața de Crăciun din Viena este atracția principală a sărbătorilor, deși Crăciunul este celebrat mai ales acasă, cu o masă festivă și cadouri.

În Suedia, cea mai importantă zi este Ajunul Crăciunului. O masă specială este pregătită în acest scop - șuncă, pește și fasole -, aceasta fiind și prilejul cu care rudele își fac daruri. Mulți suedezi merg la biserică în dimineața zilei de Crăciun. Crăciunul se numește la suedezi Jul și este urmat de alte sărbători. Moșul are pe aceste meleaguri o înfățișare diferită: el este reprezentat ca un pitic îmbrăcat în roșu, cu barbă albă, mare amator de orez cu lapte, tradiționala mâncare suedeză de Crăciun. La începuturi, ornamentele pentru brad erau făcute din lemn vopsit, înfățișând animale și fețe de copii. Suedezii descoperă surprizele de Crăciun într-un sac îngropat adânc în zăpadă.

În Islanda, țara gheții și zăpezii, vin treisprezece Moși Crăciuni! Cu treisprezece zile înainte de Crăciun, primul Moș Crăciun coboară din munți, ocolește fiecare casă și apoi pune dulciuri în ghetuțele copiilor, în vreme ce aceștia dorm. Dacă au fost cuminți, copiii primesc dulciuri, mandarine, lozuri în plic, iar dacă au fost răi, sunt recompensați cu un cartof. A doua zi, cel de-al doilea Moș vine în oraș și tot așa până la 25 decembrie, când primul Moș se întoarce la casa lui din munți, pe 26 - cel de-al doilea și tot așa până pe 6 ianuarie. Ziua de 6 ianuarie este numită și "Al treisprezecelea" și este considerată de islandezi ultima zi de Crăciun, pentru că în această zi ultimul Moș Crăciun se întoarce la casa lui.

În Finlanda, familiile se reunesc pentru a petrece Crăciunul, cea mai importantă sărbătoare a anului. Seara, în jurul orei 17,00, familiile pleacă la biserică pentru slujbe speciale în care se aprind lumânări la mormintele celor dragi. Tot în ajun, exact la ora 12, de pe balconul primăriei, un reprezentant al orașului proclamă "pacea de Crăciun".

*Aceasta înseamnă că de la momentul proclamării păcii și până la Bobotează, celor care tulbură pacea li se aplică pedepse severe. Acest obicei există de aproape 600 de ani și este valabil pentru întreaga țară. Copiii așteaptă sosirea lui Moș Crăciun, care pune mereu aceeași întrebare: "Sunt cumva copii cuminți aici?". Moșul are o desagă plină de cadouri și în timp ce "slujitorii" lui îl ajută să le împartă, el le povestește celor mici despre călătoria grea pe care o face din Laponia. Printre mâncărurile servite de Crăciun se numără: șunca sau curcanul, cartofii, morcovul, pateul de ficat, orezul, care conține o singură migdală. Persoana care mănâncă migdala se va căsători în anul ce urmează. În 25 decembrie se servește un fel de pește care inițial s-a preparat printr-un proces îndelungat.*

*Danezii au o modalitate mai puțin întâlnită de a împărți cadourile: se adună toți membrii familiei în jurul bradului și cel mai vârstnic ia un cadou pe care-l dă celui destinat, care ia, la rândul său, un altul și-l dă persoanei pentru care a fost pregătit și așa mai departe. În Danemarca se foloseau stegulețe, clopoței și steluțe.*

*Olandezii îl așteaptă pe "Sinter Klaas", care vine pe un cal alb și lasă daruri în saboții de lemn.*

*În Grecia, masa de Crăciun are în mijloc o pâine tradițională, iar după ospățul masa nu se strânge, pentru ca lăsar să aibă cu ce-și potoli foamea. Moș Crăciunul lor este totuna cu Sf. Vasile, filantropul Asiei Mici. El le împarte cadouri și dulciuri copiilor. În vechea tradiție, obiceiul bradului împodobit nu există, fapt pentru care Sf. Vasile lasă cadourile pe masă sau într-un colț al camerei. Există o tradiție potrivit căreia stăpâna casei trebuie să-și imprime forma mâinii pe pâinea pregătită pentru cină, pentru a le arăta copiilor că lăsar a binecuvântat mâncarea.*

*În Polonia se păstrează obiceiul ca în cinstea stelei de la Betleem masa de Crăciun să înceapă după ce apare pe cer prima stea - "Gwiazdka" ("mica stea"). Toți brazii de Crăciun erau împodobiți cu îngerași, steluțe și păsări.*

*În Spania, darurile de Crăciun sunt oferite de magi, care se*

deplasează în cortegii de curteni, cavaleri și lăutari iar în case și biserici există iesle miniaturale care redau atmosfera Nașterii Domnului. Crăciunul este sărbătorit la 25 decembrie, dar darurile se dau pe 6 ianuarie, cu ocazia zilei celor Trei Regi ("Reyes Magos").

În Rusia, Moș Crăciun ("Babușka") este însoțit de Albă-ca-Zăpada ("Snegurocika") iar copiii primesc prăjituri și jucării, printre care celebrul set de păpuși "Matrioșka".

Lituanienii împodobeau brazii cu mici colivii de păsări, stelute și diverse forme geometrice.

În Ungaria, Crăciunul (25 decembrie) este cea mai mare sărbătoare. În ajunul Crăciunului, creștinii respectau câteva tradiții. Era interzisă cererea sau darea de împrumuturi. Nu era bine nici ca femeile să coasă, să țeasă sau să spele vase, pentru că altfel le păștea o nenorocire. În ajunul Crăciunului rufele spălate și puse la uscat aduceau boala asupra familiei. Tinerii nu aveau voie să mănânce mâncăruri grase, pentru ca nu cumva viitoarele soții să le fie furate. Masa festivă de Crăciun era completă doar dacă avea tradiționala carne de porc prăjită, curcanul copt la cuptor, maioușul și cozonacul cu nuci. Pomul de Crăciun era împodobit cu fructe, prăjituri, dulciuri și lumânări.

### **Obiceiuri pe cele două continente americane**

În SUA, cu cinci săptămâni înainte de Crăciun, în fiecare duminică, americanii aprind câte o lumânare, fiecare reprezentând câte ceva. În seara Crăciunului, toate acestea sunt reaprinse pentru a sărbători Nașterea Domnului. La masă se mănâncă curcan iar specialitatea Crăciunului este o prăjitură cu fructe confiate. În America se împodobesc clădirile cu pomi de Crăciun, punctul central al sărbătorii fiind cadoul (achiziționat de regulă din magazin), adus, aici și în Canada, de "Santa Claus". Tradiționalul ciorap de Crăciun își face apariția la sfârșitul secolului al XIX-lea, ilustratorul Thomas Nast fiind inițiatorul lui. Există 11 orașe numite Santa Claus în opt state americane - Alaska, Arizona, Georgia, Indiana, Minnesota, Nevada, Oregon și Utah - și 50 de locuri cu numele Noel. În Alaska, Moș



*Crăciun face înainte de a aduce cadourile o vizită secretă de verificare a cuminenței copiilor. Aceștia trebuie să îl întâmpine cu tradiționalul colind "Gristuusaaq suu'uq" ("Astăzi s-a născut Hristos").*

*În Cuba, cea mai importantă perioadă este Ajunul Crăciunului, denumită "nochebuena" ("Noaptea cea bună"). Masa tradițională înseamnă pentru cubanezi friptură de porc, fasole neagră servită cu orez și plante tradiționale (Yuca) sub formă de piure. Familiile se reunesc și, într-o groapă săpată în pământ și plină de cărbuni acoperiți cu frunze de bananier, frig un porc întreg. Familiile (care în Cuba includ rudele de toate gradele) petrec toată noaptea pe muzică tradițională.*

*În Costa Rica, Columbia și Mexic, darurile sunt aduse de "Nino Jesus" ("Copilul Iisus"). În Mexic, înainte de Crăciun, se organizează Festivalul sculpturii în ridichi.*

*În Chile copiii și adulții confecționează sau cumpără mici figurine din lut, pe care le așază sub brad. Aceste figurine se numesc "pasebre". Moș Crăciun ("Viejito Pascuero") își alege și el câte o figurină de sub fiecare brad.*

### **Pe continentul asiatic**

*Libanezii plantează boabe de grâu în ghivece, cu o lună înaintea Crăciunului, pe care le pun în seara sfântă sub brad sau alături de montajul de Crăciun, constând în reconstituirea scenei Nașterii Mântuitorului.*

*Japonezii celebrează Crăciunul cu lanterne, păpuși și aranjamente florale și cu "Jizo" ("Moș Crăciun").*

*Creștinii din India împodobesc bananieri sau pomi de mango. Bisericile sunt umplute de flori roșii (Crăciunițe) iar cei bogați oferă ajutor celor nevoiași.*

*În Filipine, sărbătoarea Crăciunului începe cu nouă zile înainte de 25 decembrie, cu Misa de Gallo. În fiecare zi dintre cele nouă are loc un teatru religios iar colindătorii vestesc Nașterea Domnului cu "Maligayang Paskob".*

## OBICEIURI ȘI TRADIȚII DE IARNĂ DIN ȚARA NOASTRĂ

OGLAVIE ANDREEA CLASA A VI A



*Repertoriul tradițional al obiceiurilor și tradițiilor românești cuprinde, pe lângă colindele propriu-zise – cântece de stea, vicleimul, plugușorul, sorcova, vasilica, jocuri cu măști (țurca, cerbul, brezaia), teatrul popular, dansuri (căluții, călușerii).*

*Dintre acestea, care exprimă înțelepciunea populară, realul sau fantasticul, esențe ale bogăției noastre spirituale, redăm câteva specifice diferitelor zone ale țării.*

### **\*Obiceiuri de Crăciun în Ardeal**

*Obiceiurile străvechi sunt încă respectate în multe sate din Transilvania. În seara de 23 spre 24 decembrie, până după miezul nopții și în unele locuri până la ziua, cete de copii merg din casă în casă cu colinda: Moș-Ajunul, Bună-dimineța, Colindișul sau Bună-dimineța la Moș-Ajun.*

*În unele părți din Ardeal, copiii care merg cu colindatul se numesc pițerei sau pizerei. După credință populară, ei sunt purtători de noroc și fericire. Colindele copiilor sunt scurte și au menirea de a ura belșug gazdelor care îi așteaptă cu mesele întinse și de a le vesti sărbătoarea Nașterii Mântuitorului.*

*În Ardeal, sărbătorile de Crăciun începeau de la Sf. Nicolae (6 decembrie), când fetele se adunau în grup, încă din seara de 5 decembrie, și frământau plăcintele care vor fi unse cu ou, pentru a doua zi. Doar la 9 fix seara, nici un minut mai devreme sau mai târziu, năvăleau flăcăii și se încingea petrecerea, cu glume și lapte parfumat.*

*Tot în Transilvania se obișnuiește ca în noaptea de Crăciun, la un semn al diacului, mirenii să arunce cu boabe de porumb strigând: „Rod în cucuruzi!”.*

### *\*Obiceiuri de Crăciun în Maramureș*



*Maramureșul este foarte bogat în obiceiuri și de tradiții de sărbători, mai ales în preajma Crăciunului. Astfel, cu o zi înainte de Crăciun, sătenii pun într-o găleată cu apă o potcoavă. Primul va bea gospodarul, apoi o va da vitelor, pentru că acestea să fie tari ca fierul. Găinilor li se va da de mâncare din ciur sau sita, că în anii următori să facă ouă mai multe. Ciobanii așează sub pragul casei un drob de sare învelit, pe care îl lasă în acel loc până la „Alesul oilor”. Atunci îl scot, îl macină și îl amestecă cu tărâțe, după care îl dau oilor, pentru că turma să sporească.*

*Hornurile se curată, iar funinginea se pune la rădăcina pomilor, pentru a avea un rod mai bogat. În Ajun în Maramureș grajdurile se ung cu usturoi, pentru a alunga strigoii și duhurile necurate.*

*Tot în Ajunul Crăciunului, în satele din Maramureș, primii care pleacă la colindat sunt copiii. Cu trăistuțele la gât, aceștia merg pe la case ca să anunțe marele eveniment care se va produce, iar în schimbul colindei lor se obișnuiește să se ofere colaci, nuci, mere.*

*Se umbla cu „Steaua” sau cu „Capra” al cărei joc (omorârea, bocirea, înmormântarea, învierea) la origine, a fost o ceremonie gravă. Copiii își confecționează din timp obiectele necesare, improvizând cu ce găsesc prin sertarele mamelor, mai ales că „steaua” cu care se merge la colindat trebuie să fie neapărat strălucitoare, iar „capra”, cât mai înzorzonată și gălăgioasă.*

*„Vicliemul” sau „Irozii” reprezintă datina prin care tinerii reprezintă la Crăciun nașterea lui Iisus Hristos, șiretenia lui Irod, care a poruncit uciderea pruncilor, de a afla Pruncul și adesea înfruntarea necredinței,*

personificate printr-un copil sau printr-un cioban, și este specifică Maramureșului.

În unele sate, de la Crăciun până la Anul Nou, pot fi văzuți irozii în grupuri formate din personaje biblice: craii Baltazar, Gaspar și Melchior, Irod împărat, preotul Ozia, îngerul și ciobanul. Această datină este, de fapt, o formă de teatru popular care se remarcă prin seriozitatea temei tratate precum și prin vestimentația șocantă și atrăgătoare.

În dimineața de Crăciun în Maramureș se zice că e bine să ne spălăm pe fata cu apă curgătoare, luată anume dintr-o vale, în care punem și o monedă de argint pentru că tot anul să fim curați ca argintul, feriți de bube și beteșuguri, care vor merge pe vale în jos.

Din seara de Crăciun, până la Anul Nou, fetele care doresc să-și cunoască viitorul lor ursit iau puțină mâncare și o pun într-o ulcică. Apoi, în seara de Anul Nou, înconjoară casa de nouă ori, iar a noua oară, uitându-se pe fereastră, îl văd pe cel sortit mâncând din ulcica.

În zonele Făgăraș și Mureș este obiceiul ca de Anul Nou să se pună pe masa 12 farfurii sub care se ascund diferite obiecte. Fete și feciori sau perechi de fete și feciori intra pe rând în casă și întorc fiecare dintre ei câte o farfurie și ce se află sub farfurie le arată că așa le va fi ursitul(a) sau că așa le va fi norocul dacă se vor căsători: oglinda = mândrie; paharul de țuică = băutor; pâinea = bogăție; cărbunele = negru la suflet; sarea = sărăcie; creionul = domn; bani = avuție. Se face haz de aceste preziceri.

### **\*Obiceiuri de Crăciun în Bucovina**

În Bucovina, Crăciunul este sărbătoarea care se păstrează, poate, mai mult decât în alte părți, fără mari abateri de la tradiție. În preajma Crăciunului, se recuperează sau se restituie lucrurile împrumutate prin sat, deoarece se consideră că nu este bine să ai lucruri împrumutate pe durata sărbătorilor de iarnă.

În ziua de Ajun, femeile obișnuiesc să ascundă fusele de la furcă de tors sau să introducă o piatră în cuptor, crezând că îndepărtează, în acest fel, șerpia din preajma gospodăriei.

În dimineața aceleiași zile se obișnuia, până de curând, că femeia să iasă afară, cu mâinile pline de aluat, să meargă în livada și să atingă fiecare pom zicând: „cum sunt mâinile mele pline cu aluat, așa să fie pomii încărcăți cu rod la anul”.

În Bucovina, colindatul este nu numai o datină ci, prin modul de organizare, a devenit o adevărată instituție, cu legi și reguli specifice. Copiii și tinerii se

*întrunesc, din timp, în grupuri de câte 6 persoane, pentru alcătuirea viitoarelor cete, selecția făcându-se în funcție de categoria socială, afinitățile personale, calitățile morale sau gradele de rudenie.*

*Tot din timp se alege și conducătorul cetei – numit vătaf, calfa sau turc – ce trebuie să fie un bun organizator, să aibă autoritate asupra tinerilor, să aibă o conduită morală ireproșabilă și să fie un bun dansator.*

*Poate cel mai important moment în derularea sărbătorii Crăciunului este seara de ajun, atunci când se pregătește o masă specială numită „masa de ajun” și încep colindele.*

*Pregătirea mesei de ajun începea în primele ore ale dimineții, când gospodinele coceau colacii. Colacii Crăciunului se făceau în formă de 8 și se păstrau până primăvara când se afumau și se tămâiau boii și plugul înainte de pornitul la arăt, apoi colacii erau mâncați de plugari în țărână.*

*Tot acum erau preparate douăsprezece feluri de mâncare de post (grâu pișat și fiert, prune afumate fierte, bob fiert, sarmale cu crupe, ciuperci tocate cu usturoi, borș de bureți, fasole fiartă și „sleită” etc), precum și mâncăruri din peste. Bucatele erau așezate pe masa din „casa cea mare”, după ce pe aceasta se așternea cea mai frumoasă față de masă.*

*Uneori, sub față de masă se puneă fan. Peste masă se petrecea un fir de strămătura roșie, legat sub formă de cruce, iar pe colțurile mesei se așezau măciulii de usturoi. În mijlocul mesei se așeză un colac rotund iar în jurul său se ordonau douăsprezece farfurii în care se aflau cele douăsprezece feluri de mâncare. Seara, după trecerea preotului cu icoană, întreaga familie se primenea și se așeză la această masă.*

*Cina avea un caracter ritual, înainte de a se așeza la masă, toți membrii familiei îngenuncheau pentru rugăciune, după care capul familiei invoca spiritele morților, ce erau invitate să participe la ospăț, și hrănea simbolic vitele din gospodărie, chemându-le pe nume și aruncând peste cap câte puțin din cele douăsprezece feluri de mâncare.*

*Familia se așeză și se ridică în același timp de la masă, în semn de deplină înțelegere și unitate. Există interdicția de a se consuma în întregime cele douăsprezece feluri de mâncare, resturile fiind păstrate pe masă până la Bobotează, când sunt puse în hrana animalelor sau erau așezate într-o farfurie în fereastră, alături de un pahar cu apă, pentru spiritele morților.*

*Obiceiul mesei de Ajun, ce are înțelesuri profunde și definitorii pentru lumea rurală tradițională, formată din plugari și păstori, se mai păstrează, izolat, în satele de munte din Bucovina. Colindatul, însă, moment culminant al*

Crăciunului, s-a păstrat cu multă acuratețe în majoritatea comunităților bucovinene. Datina este deschisă de către copii, care, în jurul prânzului, în grupuri mici, încep colindul, trecând, pe rând, pe la toate casele. În trecut, micii colindători, înainte de a pleca să vestească Nașterea lui Iisus, se strângeau în cete pentru a-și cere iertare unii de la alții.

Odată cu lăsarea întinericului, satele sunt animate de colindele cetelor de flăcăi care străbat ulițele, de la un capăt la altul al satului, pe întreg parcursul nopții. Tinerii se îmbrăca și astăzi în costume de iarnă tradiționale, cu sumane sau cojoace, și au căciulile împodobite cu mirt și muscate. Șeful cetei are căciula împodobită cu panglici multicolore, ca semn distinctiv.

Până către mijlocul secolului al XX-lea, acompaniamentul colindătorilor se realiza doar cu fluierul și ciurul pentru că mai târziu să se generalizeze acompaniamentul cu fanfara sau cu instrumente muzicale moderne.

În unele localități, concomitent cu cetele de colindători se deplasează cetele de mascați – „babe și moșnegi” – care prin joc, gesturi și dialog transmit, în viziune proprie, principiul fertilității, ca un preambul al Anului Nou.

#### **\*Obiceiuri de Crăciun în Moldova**

În Moldova se zice că spre Crăciun se pun din toate mâncărurile într-o strachină, pe prispă, sub fereastră, dar nu trebuie nimeni să guste din mâncare, căci noaptea vine ursitorul, degusta și atunci îl vezi prin fereastră.

Păgânii credeau că grânele au un spirit pe care, de obicei, îl identificau cu un animal, astfel se explică o serie de credințe și superstiții. De exemplu, în Bucovina și în Moldova, din turtele făcute de Crăciun se păstrează până primăvara când sunt puse între coarțele vitelor când pornesc la arăt. Se spune că acești colaci, care se fac de Crăciun, trebuie să fie rotunzi precum Soarele și Lună.

În Botoșani nu se dă nimic din casă în ziua de Ajun, nici gunoiul nu se aruncă din casă; nu se împrumută nimic. În ajunul Crăciunului și al Bobotezei, se ia din toate mâncărurile de deasupra: grâu, găluște etc., iar apoi și două plăcinte, una o dai întâi argatului care e la vite, dar trebuie să fie mîncăcios, ca apoi mîncă bine vitele peste an și cealaltă o rupi în bucățele s-o dumici în mîncarea vitelor. Când le dai să mîncă zici: „Cinați sănătos ca și noi cinăm”.

Mai există o tradiție să se pună sub față de masă fân, și de toate semințele ca să rodească, apoi să le dea la vite, și mai ales la vaci, ca să nu le poată strica nimeni.

## O poveste de Craciun-DUMA ANDREI CLASA A V II A

O adaptare dupa Charles Dickens

Piesa de teatru in 3 acte

Personaje: Povestitorul, Craciunul Trecut, Craciunul Present, Craciunul Viitor, Scrooge, tatal lui Scrooge, micul Scrooge, mama lui Tim, tatal lui Tim, Tim

### Actul I

**Povestitorul**: Traia odată, într-un orașel din Anglia, un om tare bogat pe nume Scrooge. El era bancher și toți din oraș îi cunoșteau zgârcenia și răutatea din suflet.

Este seara de Ajun. Pe străzi, oamenii aleargă după ultimele cumpărături; toți sunt veseli în așteptarea Crăciunului, a Nașterii Lui Iisus.

*(Corul de elevi se ridică și intonează vesel colinda „Astăzi S-a născut Hristos”).*

**Povestitorul** (continuă, în timp ce interpretul lui Scrooge apare în scenă): Scrooge, după ce-și verifică seiful cu bani, ca în fiecare seară, merge la culcare, mulțumit că a reușit să mai înșele niște oameni, care au făcut un împrumut pentru sărbători. *(cu voce misterioasă)*: La miezul nopții, Scrooge este trezit de o bătaie a gongului. Lângă patul său apăruse cineva...

*(Se aude bătaia gongului și noul personaj apare în scenă):*

**Crăciunul Trecut**: (îl zgiltie pe Scrooge) : Trezește-te, Scrooge și vino cu mine!

Scrooge: Cine ești tu?

**Crăciunul Trecut**: Eu sunt Îngerul Crăciunului Trecut și ne vom întoarce în copilăria ta.

**Povestitorul** : Și Îngerul îl poartă în timp, cu mulți ani în urmă.

*(Cei doi se rotesc o dată, apoi stau jos și privesc ce se întâmplă în continuare. Apar în scenă încă două personaje).*

**Tatăl lui Scrooge**: *(dur)* Ascultă, micule Scrooge și învață de la mine. Toți oamenii sunt răi și vor să te înșele. Tu trebuie să-ți aduni o mare avere și să n-ai milă de nimeni. Tot timpul te vei încrede doar în forțele tale. Acum, treci la treabă, dacă vrei să câștigi acei bani pe care ți i-am promis!

**Micul Scrooge:** *(cu voce plângăreată)* Dar, tată, mâine e Crăciunul...

**Tatăl lui Scrooge:** *(și mai dur)* Crăciunul ai zis? Nu e-xis-tă Crăciun pentru tine, m-ai înțeles? Crăciunul e pentru fraierii care cheltuiesc o grămadă de bani pe prostii.

**Micul Scrooge:** *(resemnat)* Bine, tată!

*(Amândoi ies din scenă și intră în cor. Crăciunul trecut și Scrooge (cel din ziua de azi) vin în față).*

**Crăciunul Trecut:** Și astfel ai crescut cu nepăsare sau răutate față de familia ta, prieteni și cunoscuți. Pe rând, i-ai îndepărtat din viața ta, clădind un zid de gheata în jurul inimii tale.

**Scrooge:** *(nedumerit)* Dar tata mi-a vrut binele, nu-i așa? El dorea ca să-mi asigur o slujbă bănoasă în viitor. A greșit, oare?

**Crăciunul Trecut:** Eu nu sunt în măsură să te judec. Am fost trimis să-ți reamintesc trecutul.

*(Crăciunul trecut pleacă, iar Scrooge rămâne singur în scenă).*

**Scrooge:** *(monolog)* Oare am fost cu adevărat fericit vreodată? Când? *(o mica pauză)* Da, îmi amintesc! Atunci când trăia mama, ne adunam cu frații și cântam colinde lângă foc. Cum era colinda aceea? *(își așează capul în mâni, părând că se gândește).*

*(Corul se ridică și intonează „O, ce veste minunată!”)*

## Actul II

**Povestitorul:** Scrooge a mers din nou la culcare, foarte obosit și trist. Se gândea că totul a fost doar un vis, nu putea să fie adevărat ceea ce i s-a întâmplat. Dar, la ora 1 fix, gongul a bătut a doua oară...

*(Scrooge se trezește și în fața lui vede un om gigantic stand pe un brad de Crăciun).*

**Scrooge:** Presupun ca tu esti unul dintre spiritele alea nesuferite!

*(Fantoma incepe sa rada, aparent fara rost)*



**Crăciunul Prezent:** Hahahaha! Da (*pauza de ras*)! Hohohohoho!  
Hihihihihih! Hehehehehe! Huhuhuhuhu!

**Povestitorul** : Și Îngerul îl poartă în timp, peste câteva ore.  
(*Cei doi se rotesc o dată, apoi stau jos și privesc ce se întâmplă în continuare. Apar în scenă încă două personaje*).

**Mama lui Tim:** (*frângându-și mâinile, neliniștită*) Nu am putut să cumpăr nici măcar un curcan pentru masa de Crăciun. Totul e așa de scump! De cadouri pentru copii, ce să mai zic! Dar, cel mai mult mă îngrijorează micul Tim. E atât de bolnav, iar medicamentele nu ni le permitem. (*mai dură*) Șeful tău, domnul Scrooge, este de vină pentru asta. Putea să-ți mărească salariul sau să-ți dea măcar o primă de Crăciun. Ce inimă poate să aibă nesuferitul asta!

**Tatăl lui Tim:** Lasă, o să vezi că va fi bine! Dumnezeu va avea grijă de noi. Tu pregătește masa cum știi mai bine. Chiar dacă nu e bogată, sigur va fi delicioasă.  
(*Apare micul Tim*).

**Micul Tim:** Mama, așa-i că ne vei găti curcan? Și budincă! (se linge pe buze)  
HMMMMMM... Ce mult îmi place!

**Mama lui Tim:** (*îl mângâie pe cap*) O să vedem, dragul meu, o să vedem!  
**Micul Tim:** I-am scris o scrisoare Moșului și l-am rugat să le aducă fraților mei câte o acadea, iar mie, medicamentele care mă fac bine. La Crăciunul viitor voi fi sănătos ca un taur! Nu-i așa?

**Tatăl lui Tim:** Da, dragul meu, așa va fi!

**Micul Tim:** (*fericit*) Dumnezeu să ne binecuvinteze pe toți!  
(*Ies toți trei din scenă. Scrooge și Crăciunul Prezent vin în față*).

**Scrooge:** (*trist*) Sunt atât de săraci, că n-au nici după ce bea apă!

**Crăciunul Prezent:** Și asta din cauza zgârceniei tale. Nu ai vrut să-i mărești leafa, ori să-i dai o primă de sărbători. Acum, privește rezultatul!

**Scrooge:** Dar n-am știut că are un copil bolnav!

**Crăciunul Prezent:** Cum să știi, dacă nu te-a interesat? Sunt convins că nu cunoști nici numele angajaților tăi. Aștepți doar să lucreze ca sclavii, uitând că și ei sunt oameni.

**Scrooge**: Ce se va întâmpla cu micul Tim?

**Crăciunul Prezent**: Eu sunt trimis ca să-ți arăt doar prezentul.

**Scrooge**: (*monolog*) Ce familie unită, în ciuda necazurilor și a greutăților! Și păreau recunoscători pentru puținul pe care-l aveau. Oare mai știu vreo colindă? Da, când așteptam Moșul...

(*Se preface ca adoarme....*)

(*Corul se ridică și intonează Mos Craciun cu plete dalbe*)

### Actul III

**Povestitorul**: Adormind cu greu, peste puțin timp, Scrooge este trezit de o nouă bătaie a gongului. Era ora 2 fix.

(*Se aude bătaia gongului și un nou personaj apare în scenă. Se apropie de el, îl ia de haina și apoi îl trage după el.*)

**Scrooge**: Tu ești fantoma Crăciunului Viitor?

(**Crăciunul Viitor** *da din cap aprobator, abia vazut*).

**Povestitorul**: Și spiritul care te baga în speriete îl poartă în timp, peste un an de zile.

(*Cei doi se rotesc o dată, apoi stau jos și privesc ce se întâmplă în continuare. În scenă, 4-5 copii se plimbă dintr-o parte în alta cu diverse lucruri în mâini*).

**Scrooge**: Ce tot cară acești copii?

(*Tatal și mama lui Tim intra în scenă și pe jos apare „Papusa Scrooge”*)

**Tatal lui Tim**: Ai auzit că a murit un bogat zgărcit? Se pare că au furat tot ce avea în casă.

**Scrooge**: (*suparat*) De ce fura de la bietul om? Nu are un pic de respect față de cel care a murit?

**Mama lui Tim**: El, în viață, a fost un om rău la inimă, care s-a bucurat când a putut să înșele pe cineva. Nu i-a pasat și nu i-a fost milă de nimeni, nu i-a pasat decât de el. Fiecare dintre aceia care i-au furat lucrurile, au fost furați, înșelați sau jigniți de către acesta.

(*Tatal lui Tim merge sus, iar Scrooge îl urmează. Intra într-o cameră. Scrooge vede un sicriu*)

**Scrooge:** Dar cine a murit?

**Tatal lui Tim:** E nedrept! Era prea tanar ca sa moara! Bietul Tim!  
(*Scrooge este purtat in timp alaturi de Craciunul Viitor. Ajunge intr-un cimitir.*)

**Scrooge:** Ce-i asta? Unde m-ai adus?

(*Craciunul Viitor inlatura o parte din zapada de pe piatra de mormant. Partea descoperita arata inscriptia „Ebenezer”*)

**Scrooge:** Ce legatura are asta cu mine? Este doar numele meu mic! Exista multi cu numele de Ebenezer pe lume!

(*Craciunul Viitor mai inlatura o parte din zapada; apare si inscriptia „Scrooge”*)

**Scrooge:** (*speriat*) Dumnezeule! Asta e numele meu! Eu sunt cel care a murit!

(*Crăciunul Viitor inlatura si restul zapezii; apare inscriptia ” d. 25 dec.”*)

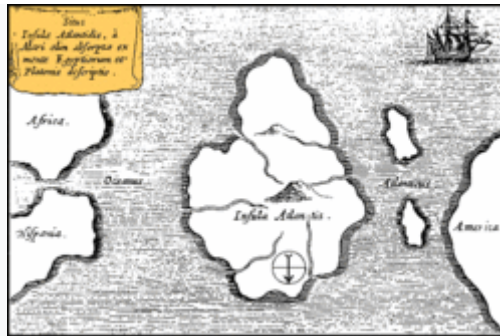
**Povestitorul:** *Epilog.* Dis-de-dimineată, Scrooge s-a dus la familia lui Tim cu cel mai mare curcan pe care l-a găsit de cumpărat, cu multe dulciuri și cadouri pentru toți. Tatălui lui Tim i-a mărit salariul, la fel și celorlalți angajați. Și-a vizitat rudele și cunoștințele. Până la sfârșitul vieții sale (care a fost foarte lungă), el a ajutat o mulțime de oameni. A devenit cel mai bun prieten, cel mai bun stăpân, cel mai iubit om din întregul oraș. Micul Tim a crescut mare, considerându-l pe Scrooge al doilea tată.

(*Toti actorii vin in fata.*)

**Povestitorul:** Și, în încheiere, urarea lui Tim pentru voi:

**Dumnezeu să vă binecuvinteze pe toți!AMIN.**

## Atlantida-MATEIU DENISA ,CLASA A VII A



Hartă a lui [Athanasius Kircher](#), cu Atlantida în mijlocul Oceanului Atlantic.  
Din *Mundus Subterraneus*, Amsterdam, 1669. Harta e cu sudul în sus.

**Atlantida** (în [greacă](#), *Ἀτλαντὶς νῆσος*, "insula lui [Atlas](#)") este numele unei [insule legendare](#) menționate pentru prima oară în două dialoguri ale lui [Platon](#), [Timaios](#) și [Critias](#). Atlantida a coexistat o perioadă de milioane de ani, cu [Lemuria](#), un alt continent care se întindea pe actuala zonă a oceanului Pacific și a Oceanului Indian, și pe o parte a Africii și Europei de astăzi.

În relatarea lui [Platon](#), Atlantida cunoscută și sub numele de insula Poseidonis, era o putere navală, cu baza pe o insulă sau continent aflată dincolo de [coloanele lui Hercule](#) ([strâmtoarea Gibraltar](#)), care a cucerit regiuni întinse din [Africa](#) și [Europa de Vest](#). Atlantida a fost locuită de oameni din toate cele patru rase omenești, albă, roșie, galbenă și neagră. După o încercare eșuată de invadare a [Atenei](#), Atlantida s-a scufundat în ocean. Acest eveniment s-ar fi petrecut cu 9.000 de ani înainte de [Solon](#) (aproximativ 9.500 î.Hr.)

Atlantida din dialogurile lui [Platon](#) este de obicei considerată un mit creat de acesta pentru a-și pune în evidență teoriile sale politice. S-a avansat ipoteza că sursele de inspirație se află în momente din istorie, ca [erupția de pe Thera](#) sau [războiul troian](#), ori din evenimente contemporane lui, ca distrugerea așezării [Helike](#) în 373 î.Hr. sau [invazia eșuată a Siciliei](#) de către atenieni din 415 - 413 î.Hr.

Posibila existență a unei Atlantide reale a fost intens dezbătută încă din antichitate, dar a fost de obicei respinsă. Puțin cunoscută în [evul mediu](#), legenda a fost redescoperită de [umanisti](#) în perioada modernă. În prezent, Atlantida se regăsește în cultura populară, de la opere [științifico-fantastice](#) la [filme](#) și [jocuri video](#), iar studiul existenței sale face obiectul unei noi științe, numită [atlantologie](#).

## Relatarea lui Platon

---

Primele referințe cunoscute la Atlantida se află în dialogurile lui Platon *Timaios* și *Critias*, scrise în 360 î.Hr. Un participant la dialog, [Critias](#), discipol al lui [Socrate](#), este cel care povestește legenda Atlantidei. Din motive necunoscute, *Critias* a rămas neterminat, și s-a speculat că ar fi primele două dintr-o trilogie, care ar mai conține și un al treilea, [Hermocrate](#).

În *Timaios*, *Critias*, relatează ceea ce un preot [egiptean](#) i-ar fi spus lui [Solon](#) într-o călătorie a acestuia în Egipt. După spusele sale, egiptenii au cunoștințe istorice ce se întind cu mult înapoi în timp, ei știind fapte din istoria Atenei necunoscute însăși atenienilor. Mai departe, el afirmă că Atena a reușit să învingă o armată invadatoare numeroasă, venită de pe o insulă aflată în [Oceanul Atlantic](#), ce era "mai mare decât Asia și Libia la un loc". La scurt timp după victorie, în urma unor catastrofe naturale, întreaga armată ateniană a fost distrusă, iar insula Atlantida s-a scufundat în ocean.

În [Critias](#), dialog rămas neterminat, sunt prezentate în detaliu istoria, geografia și cultura Atlantidei, în paralel cu istoria, organizarea socială și cultura vechilor atenieni. După *Critias*, în vechime [zeii](#) și-au împărțit între ei pământul, Atlantida fiind atribuită lui [Poseidon](#). Poseidon s-a îndrăgostit de o muritoare numită [Clito](#) de pe această insulă, cu care a avut 10 copii. Cel mai mare, Atlas, a dat numele regiunii, și a devenit primul rege al ei.

În continuare, *Critias* descrie geografia insulei în detaliu, amintind de bogățiile naturale, de climatul blând, și de construcțiile monumentale ale atlantiților. Dă apoi detalii despre organizarea socială a atlantiților, și despre obiceiurile lor. Amintește apoi de prezența naturii divine în atlantiți, care i-a făcut să respecte normele etice și să ducă o viață dreaptă. Totuși, susține că această natură divină s-a tot redus, ca urmare a amestecului cu muritorii de rând, și atlantiții au devenit mândri și au început să încalce legile. Zeus, văzând acestea, i-a adunat pe zei în jurul său pentru a le vorbi. În acest punct, dialogul *Critias* ia sfârșit, și nu se știe ce urmează.

FOTO CLUB REALIZAT DE OGLAVIE ANDREEA –CLASA A VII A  
POZELE DE LA ACTIVITĂȚILE DIN CDI LUPȘA SUNT EXPUSE PE  
PAGINA DE FACEBOOK –CDI LUPȘA-URMĂRIȚINE !















